

Annettu Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2010

Laki

Suomen keskusviranomaisesta eräissä elatusapua koskevissa kansainvälisissä asioissa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään Suomen keskusviranomaisesta elatusapua koskevissa kansainvälisissä asioissa ja keskusviranomaisen oikeudesta saada toiselta viranomaiselta tietoja ja muuta virka-apua tällaisessa asiassa.

Tässä laissa säädetään myös oikeudesta oikeusapuun eräissä elatusapua koskevissa kansainvälisissä asioissa.

2 §

Suomen keskusviranomaisen

Oikeusministeriö on:

- 1) toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevissa asioissa annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 4/2009 49 artiklassa tarkoitettu keskusviranomaisen;
- 2) elatusavun perimisestä ulkomailla tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 37/1962) tarkoitettu välittävä ja vastaanottava elin;
- 3) Suomen hallituksen ja Amerikan yhdysvaltain hallituksen välillä elatusvelvollisuuden täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen (SopS 74/2007) 3 artiklassa tarkoitettu keskusviranomaisen.

Oikeusministeriö on välittävä ja vastaanottava toimielin myös, kun elatusapujen kansainvälisessä perinnässä noudatetaan vastavuoroisuutta.

Oikeusministeriö voi harkintansa mukaan toimia välittävänä ja vastaanottavana elimenä tai tarjota muuta apua elatusavun perimiseksi tai vahvistamiseksi muissakin kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

3 §

Keskusviranomaisen oikeus virka-apuun

Oikeusministeriöllä on 2 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan oikeus salassapitoa koskevien säännösten estämättä saada tietoja ja muuta virka-apua:

- 1) valtion ja kunnan sosiaalihuollon viranomaisilta henkilön olosuhteiden ja sovinnollisen ratkaisun mahdollisuuksien selvittämiseksi;

2) poliisiviranomaiselta henkilön olinpaikan selvittämiseksi;

3) elatusavun perintään liittyvää keskusviranomaisen tehtävää hoidettaessa valtion ja kunnan sosiaalihuollon viranomaisilta ja veroviranomaisilta henkilön tulojen ja varallisuuden selvittämiseksi sekä hänen työnantajansa tai hänen eläkkeensä maksajan yksilöimiseksi.

4 §

Oikeusapu ja vapautus täytäntöönpanokuluista

Hakija, jota oikeusministeriö tai oikeusministeriön valtuuttama henkilö edustaa Suomen tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa 2 §:ssä säädetyn tehtävän nojalla, saa korvauksetta oikeusapua sen estämättä, mitä oikeusavun edellytyksistä on muuten säädetty:

1) asiassa, joka koskee sen vahvistamista, että vieraassa valtiossa elatusavusta annettu päätös tunnustetaan tai voidaan panna täällä täytäntöön;

2) asiassa, joka koskee isyyden vahvistamista;

3) asiassa, joka koskee vanhemman velvoittamista maksamaan elatusapua lapselleen;

4) asiassa, joka koskee lapselle vahvistetun elatusavun muuttamista, jos hakijana on lapsi tai hänen edustajansa.

Mitä 1 momentin 2—4 kohdassa säädetään, sovelletaan kuitenkin ainoastaan, jos lapsi on asian tullessa vireille alle 21-vuotias.

Hakija, jota oikeusministeriö tai oikeusministeriön valtuuttama henkilö edustaa 2 §:ssä säädetyn tehtävän nojalla elatusapua koskevan päätöksen täytäntöönpanossa, on vapautettu täytäntöönpanokuluista.

5 §

Asiakirjojen kääntäminen vieraalle kielelle

Jos asiakirjasta, joka liittyy vieraaseen valtioon 2 §:ssä säädetyn tehtävän nojalla toimitettavaan hakemukseen, tarvitaan Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen mukaan käänös vieraalle kielelle, oikeusministeriö vastaa käännöksen hankkimisesta. Jos hakijana on Kansaneläkelaitos, se vastaa kuitenkin käännöksen hankkimisesta.

6 §

Lain toissijaisuus

Tätä lakia sovelletaan ainoastaan, jollei Suomen kansainvälisistä velvoitteista muuta johdu.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

Ulkoasiainministeriössä vireillä olevat keskusviranomaisen tehtäviin kuuluvat

asiat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa oikeusministeriölle.

[HE 144/2010](#)

LaVM 17/2010

EV 169/2010

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2010

Tasavallan Presidentti **TARJA HALONEN**

Oikeusministeri **Tuija Brax**